

Títol dels seminaris: Interpretació en contextos sensibles: marc teòric, reptes i metodologies d'investigació. / Interpretar en contextos de final de vida: comunicació intercultural, dol i males notícies.

Dra. Elena Pérez Estevan
(Universitat d'Alacant)

RESUM:

Aquest cicle de dos seminaris de quatre hores de duració cadascun aborda la interpretació i la comunicació intercultural en contextos sensibles, amb especial atenció a situacions marcades per la vulnerabilitat, la càrrega emocional o la complexitat ètica, com és el cas de la comunicació sanitària o els contextos de final de vida. Des d'una perspectiva interdisciplinària que combina els estudis d'interpretació, la comunicació intercultural i la investigació qualitativa, els seminaris exploraran tant els reptes comunicatius que sorgeixen en aquestes interaccions com el seu impacte en els professionals i en aquells que investiguen aquests àmbits.

Al llarg de les sessions, es presentaran marcs teòrics, enfocaments metodològics i resultats d'investigació relacionats amb la interpretació en situacions d'alta sensibilitat. L'objectiu és oferir als doctorands i doctorandes eines conceptuals i metodològiques que puguin aplicar en els seus propis projectes d'investigació, alhora que es fomenta una reflexió crítica sobre la dimensió humana i ètica del treball acadèmic i professional en contextos complexos.

Seminari 1

La interpretació en contextos sensibles, com ara la comunicació de males notícies, situacions de vulnerabilitat social o entorns sanitaris, planteja reptes específics que van més enllà de la transferència lingüística. En aquests espais, l'intèrpret actua en interaccions marcades per l'asimetria de poder, la càrrega emocional i les diferències culturals, cosa que exigeix competències comunicatives, ètiques i relacionals complexes. Aquest seminari oferirà una introducció al camp de la interpretació en contextos sensibles, presentant els seus principals marcs teòrics, debats actuals i enfocaments metodològics. S'hi analitzaran qüestions com ara la gestió del paper de l'intèrpret, la mediació intercultural, la comunicació emocionalment carregada i la relació entre llenguatge, cultura i vulnerabilitat.

A més, el seminari explorarà com investigar aquests contextos, presentant metodologies qualitatives utilitzades en estudis recents: entrevistes, observació, anàlisi discursiva o investigació col·laborativa amb professionals. L'objectiu és que els participants puguin identificar com integrar aquestes perspectives en els seus propis projectes doctorals, fins i tot si la seva investigació no se centra exclusivament en la interpretació.

Seminari 2

Els contextos de final de vida constitueixen un dels escenaris més complexos per a la comunicació mediada per intèrprets. En situacions en què s'aborden diagnòstics greus, relacions terapèutiques o processos de dol, el llenguatge s'entrellaça amb valors culturals, creences sobre la mort i expectatives familiars.

Aquest seminari analitzarà el paper de la interpretació en la comunicació sanitària en situacions de final de vida, centrant-se en la transmissió de males notícies, la presa de decisions compartides i les dinàmiques familiars interculturals. S'hi abordaran preguntes clau: com es negocia el significat de la malaltia i la mort entre diferents marcs culturals? Quines tensions ètiques i emocionals afronten els i les intèrprets? Com es construeix la confiança en interaccions altament sensibles?

A partir d'exemples d'investigació i casos reals, s'exploraran estratègies de comunicació, dilemes professionals i línies d'investigació emergents en aquest àmbit. El seminari oferirà també eines per analitzar aquests processos des d'una perspectiva interdisciplinària que combina estudis d'interpretació, antropologia mèdica i comunicació sanitària.